

general dictionaries (Dictionary of the Ukrainian language in 11 volumes (1970 – 1980) and Dictionary of the Ukrainian language in 11 volumes. Additional volume in 2 books (2017) and the edition “Norms of the Ukrainian Scientific and Technical Language. Interpretative Dictionary of Terms in the Publishing, Printing and Packaging Business”/ edited by P. Talanchuk etc. (2006).

An external-systemic, inter-systemic and intra-system polysemy, different types of semantic derivation (narrowing and amplification of the meaning due to metaphorical and metonymic processes) have been demonstrated, the consequences of which are termination or secondary termination of the studied words, intra-language migration of terms. The necessity of determining the semantic content of the defined terms and their standardization within the limits of the studied terminology system is generalized.

К e y w o r d s : publishing terminology, publishing term, semantic derivation, metaphor, metonymy, amplification/narrowing of the meaning.

УДК 811.161.2

Л.П. КИСЛЮК
м. Київ, Україна

ТЕРМІН В АВТОРСЬКІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ

У статті проаналізовано використання термінів та творення авторської термінології в текстах публіцистичного стилю, зокрема, на матеріалі есеїстики. Поруч з уживанням відомих термінів та творенням оказіональних одиниць засвідчено процеси авторського переосмислення й метафоризації вже відомих суспільно-політичних номінацій. У контексті сучасного оновлення суспільної термінології виявлено тенденцію набуття авторськими новотворами статусу терміноідів із перспективою увійти в суспільно-політичну терміносистему. Запропоновано градаційну шкалу за критерієм співвідношення загальноприйнятого й авторського у функціонуванні термінів.

Ключові слова: публіцистичний стиль, есеїстика, термін, терміноід, колокація.

Публіцистичний стиль вважають ефективним інструментом миттєвого гострого реагування на актуальні проблеми сучасності. «У структурі публіцистичного стилю свою специфіку мають мова інформаційних матеріалів ... і мова художньо-публіцистичних текстів», яка ґрунтується «на різному співвідношенні компонентів тріади автор – об’єкт – читач» [1, с. 562]. Загалом для публіцистичного стилю характерні наявність авторської оцінки явищ (подекуди суб’єктивної) та спонукання до висновків. До важливих властивостей сучасної публіцистики зараховують також її науковість, поважне та глибоке дослідження суспільних непорозумінь і викликів. С.Я. Єрмоленко наголошує, що як публіцистичному стилю загалом, так і мові преси, як його жанровому різновиду, властиве використання й поширення у загальномовній практиці наукових термінів.

Процеси творення суспільної термінології в сучасній українській мові, термінування лексики в суспільно-політичному дискурсі, детермінування у мові

ЗМІ ставали об'єктом наукового зацікавлення українських дослідників [2; 3; 5]. Н.Ф. Клименко окреслила критерії вивчення суспільної термінології, яка перебуває під впливом соціодинаміки, «в плані стратифікації нової суспільної лексики, осмислення уже відомих термінів, виявлення способів мовної категоризації новотворів і новопозичень за допомогою гіперо-гіпонімічних відношень», запропонувала вивчення номінацій-словосполучень, колокацій за їхнім об'єднанням у «темогнізда з тим самим стрижневим словом» [2, с. 192 – 193]. Колокацію у контексті її функціонування в суспільно-політичних текстах Н.Ф. Клименко визначає як «стійке словосполучення, один із членів якого з високим ступенем передбачення прогнозує появу пов'язаного із ним за значенням другого (іншого) складника, відрізняється від терміна. Останній має більш закріплену й виражену структуру та демонструє тісніший семантичний зв'язок складників словосполучення» [2, с. 193].

На перетині художньої та публіцистичної творчості перебувають есеї (есе), що як жанр пов'язують з ім'ям Мішеля Монтеня. Дослідники пишуть про «метажанрову природу есею», де важлива «не оцінка, а сам процес мислення й оцінювання» (Оля Гнатюк), «непересічна особистість автора, вияв його власної позиції» (В. Пахаренко). Питання належності есею до публіцистики залишається дискусійним, однак, безперечним зразком публіцистичного письма вважають політичний есей, в якому розглядають питання національної ідентичності та державної незалежності, місце та роль України в загальноєвропейському та світовому контексті. У таких текстах автори використовують передусім суспільно-політичні терміни; тут частіше, ніж у науковому стилі, трапляються явища метафоризації термінів, приклади семантичної деривації, тобто переосмислення відомих термінів. До аналізу залучено передусім тексти Ю. Шевельова, Є. Сверстюка, М. Рябчука; авторство верифіковано за корпусом ГРАК і пошуковою системою гугл.

У запропонованій О.О. Селівановою моделі термінології будь-якої сфери як «ядерно-периферійній структурі» її ядром є «номенклатури і найбільш спеціалізовані терміни, а периферією – терміноїди і професіоналізми». Терміноїди залучають із загально-народної лексики, з інших терміносистем; це номінативні одиниці, «які ще не отримали стабільного місця в терміносистемі» [4, с. 64]. Їхнім джерелом є також оказіонально-авторські одиниці.

Аналіз текстів названих авторів дозволив вибудувати градаційну шкалу за критерієм співвідношення загальноприйнятого й авторського у функціонуванні термінів: 1) від терміна як одиниці терміносистеми → 2) через перехідний / нестабільний статус одиниці (двоспрямована динаміка: а) метафоризація терміна / семантична деривація та його детермінування ↔ б) творення авторського терміна, набуття ним статусу терміноїда і подальшого входження в терміносистему) → 3) до індивідуально(оказіонально)-авторського творення/трактування терміноодиниці.

1. Термін *багатовекторна політика* означає «зовнішньополітичну орієнтацію певної держави водночас на декілька сильних сусідів» (Історія України: Словник-довідник для студентів вищих навчальних закладів, <https://history.vp.ua/book/dictionary/33.html>). У сучасних українських медіях вживають як усталений політичний термін його синонім *багатовекторність*, пор.: *5 грудня 2014 року в Регенсбурзькому університеті (Німеччина) пройшла лекція*

Василя Філіпчука, кандидата наук, Голови Правління Міжнародного центру перспективних досліджень «Багатовекторність – основа української зовнішньої політики часів незалежності (1991-2013)» (сайт Міжнародного центру перспективних досліджень (МЦПД), <http://icps.com.ua>, 05.12.2014); *Історія української багатовекторності в зовнішній політиці...* (Українська правда, 18.01.2008); *Правління Кучми – це був час багатовекторності у зовнішній політиці* (<https://zik.ua>, 9.09.2018). У Миколи Рябчука термін багатовекторність вжито як у лапках так і без них: *1994 року, спостерігаючи у Львівському театрі ім. Заньковецької зустріч кандидата у президенти Леоніда Кравчука з місцевим «партактивом», я отримав вірцевий урок ... української багатовекторності, міжкрапельності та двостільцевості* (МР, с. 135); *Специфічна «багатовекторність» і «багатоморальність» української влади...* (МР, с. 137). Поруч із використанням терміна багатовекторність М. Рябчук за аналогією творить авторські терміни-оказіоналізми міжкрапельність (пор.: вміння [Л. Кравчука] лавірувати «між крапельками» навіть відображене в усній народній творчості (День, <https://day.kyiv.ua>, 27.06.2002), можлива також давніша алюзія (яку нагадала Є.А. Карпіловська) з політичним довгожителем радянських часів Анастасом Мікояном, про якого казали, що він може пройти між краплями дощу й не намокнути); двостільцевість (пор. сидіти на двох стільцях – ‘намагатися підтримувати одночасно дві протилежні сторони; поділяти дві різні думки’); «багатоморальність» (пор. у М. Рябчука: *У нормальних країнах мораль або є, або її немає; в «дивовижних» («багатовекторних») її може бути дві або й двадцять дві, жодна з них із мораллю справжньою все одно не має жодного зв’язку, крім, як казав Безансон, суто «омонімічного»* (МР, с. 137). В авторській одиниці «багатоморальність» використано ту саму активну словотвірну модель, що й у термінах багатокультурність, багатопартійність, багатополарність (ПЕ, с. 46 – 48).

2(а). Суспільна термінологія швидко оновлюється й «перебуває під значним впливом соціодинаміки в Україні» [2, с. 184]. Термін система, який функціонує, зокрема, й як політичний, словники подають у складі терміносполучень політична система, система влади, система управління, система демократичного управління (РУСНТ, с. 453 – 454). Натомість у текстах сучасної преси частіше вживають радянська система, радянська політична система, радянська система влади, переважно з негативно-оцінним відтінком: *Радянська система пресувала все і всіх* (Магнолія-ТВ, 20.10.2017); *Каральна радянська система перевірок буде знищена* (<https://espreso.tv>, 18.12.2018). М. Рябчук використовує нейтральні терміни політична система, виборча система (система виборів, багатопартійна система, пропорційна система виборів), а для характеристики радянської системи творить яскраво-оцінну словосполуку монструальна криптосовєтська система (МР, с. 52). У Юрія Шевельова трапляється нейтральне: *радянська система прекрасно знає, що цілком політизована людина – це вже не людина, а раб чи робот* (ЮШ, с. 286). У текстах Євгена Сверстюка термін радянська система трансформується в авторсько-оцінний система лжі (олжі): *система лжі і безчестя; система лжі і обману; крах системи лжі; система олжі; співучасник системи лжі; у запобігливому служінні системі лжі* (пор.: *12 років тому, коли в повітрі часу відчувався крах системи лжі, ми уявляли собі відродження Церкви... Він розширив систему концлагерів.*

Він накинув *систему лжі країнам Європи*). Верифікація за корпусом ГРАК показала, що метафоризоване словосполучення *система лжі* характерне винятково для текстів і стилю Є. Сверстюка (виявлено 8 прикладів, а також 1 вживання словосполучення *система олжі* Анатолем Перепадею у його перекладі Марселя Пруста «У пошуках утраченого часу», <http://uacorp.us.org>). Цитата зі статті Є. Сверстюка про Миколу Лукаша «Микола добрий, що вилетів з пісні» (де він використовує це словосполучення), дозволяє зробити припущення, що цей вислів могли вживати у колі «своїх», до яких належали і Євген Сверстюк, і Анатоль Перепада: *Микола Лукаш і Григорій Кочур були нашими енциклопедистами 60-х років. Добрі імена Максима Рильського, Миколи Бажана, Леоніда Первомайського великою мірою трималися на їхній славі першокласних перекладачів. Біля них гуртувалися інтелігентні молоді перекладачі – Анатоль Перепада, Євген Попович, Ольга Сенюк. В університеті славилися Андрій Білецький і Тетяна Чернишова. При зустрічі вони завжди вітали молодших з якоюсь публікацією, бо раділи з кожної появи «сміливої думки»... (ЄС, с. 474).* Таким чином, термін *система* в суспільно-політичній термінології у словосполученні *радянська система* вживається з різним ступенем авторської негативної оцінки: *каральна радянська система – система лжі (олжі) – монструальна крипсосовєтська система*.

2(б). У політичній сфері серед термінів – складних слів із другою основою –*крат*, –*кратія* (від грец. κράτος – сила, влада), яка у складних словах «відповідає поняттям «володар», «влада», напр. *плутократ*, *технократія* (СІС-85, с. 459), словники засвідчують передусім *демократія* та *охлократія* (РУСНТ: Суспільні науки, с. 113; 319). У праці Євгена Сверстюка «Вісник призначення України» («Дзеркало тижня», 29.06.2007), присвяченій постаті ідеолога і лідера українського національного руху ХХ століття В. Липинського, використано тріаду термінів *демократія – класократія – охлократія* із праці В. Липинського «Листи до братів-хліборобів про ідею і організацію українського монархізму» (1919 – 1926). Аналізуючи учення Липинського про «провідну верству», Є. Сверстюк накладає тріаду термінів на сучасну матрицю українського суспільства (*охлократія «регіонів»*): *Класократія вироджується в демократію, а вже ту dokonує охлократія з абсолютним пануванням войовничих непродуцентів та з цілковитим придушенням свободи і самодіяльності громадянства. ... нині яскравий образ її бачимо у зовсім чужій охлократії «регіонів» (ЄС, с. 17).* Верифікація за корпусом ГРАК показала, що на текст В'ячеслава Липинського «Листи до братів-хліборобів про ідею і організацію українського монархізму» (1919 – 1926) припадає 300 з 352 уживань терміна *охлократія* (тобто понад 85%) та 218 із 229 (тобто понад 94%) уживань терміна *класократія* (<http://uacorp.us.org>). У тексті В. Липинського колокаціями (за Н.Ф. Клименко) виступають: *національна аристократія, хліборобська, земельна класократія, інтелігентська демократія, більшовицька озброєна охлократія* (<http://diasporiana.org.ua>).

Поряд із відомими термінами в авторській публіцистиці функціонують одиниці, які створені конкретними авторами й набувають статусу терміноіда. Третій розділ у книзі М. Рябчука «Дві України: реальні межі, віртуальні війни» (2003) називається «Знакування політичного простору: символи «ментократії» (МР, с. 96). У текстах корпусу ГРАК не вдалося виявити термін

«моментократія», вжитий у тексті М. Рябчука (обов'язково в лапках) із поясненням його смислового наповнення: *...у далекому 1992 році вже лунали тверезіші голоси, які застерігали, що в Україні насправді здійснюється досить сумнівний і аж ніяк не «еволюційний» політичний курс – «на мінімальні зміни і дрейф за течією, поєднуваний з політикою угод та позиційним маневруванням»* (Джордж Грабович – Л.К.), – *той самий курс, що його інший експерт влучно назве через десять років «моментократією»* (Тарас Кузьо – Л.К.) – *забезпеченням хвилевих потреб посткомуністичної олігархії (утримання влади й накопичення власності) за відсутності будь-якої стратегічної візії розвитку країни»* (МР, с. 112). М. Рябчук називає автором терміна *моментократія* Тараса Кузьо (британського та канадського політолога українського походження, спеціаліста з історії та політики незалежної України), а роком його появи 2002, тоді як за гугл-пошуком автором терміна *моментократія* називають соціолога Євгена Головаха (автора психолого-соціологічної інтерпретації масового психологічного явища соціальної амбівалентності українського суспільства): *Колись пан Головаха сказав про режим Кучми, він дуже влучно його назвав «моментократією»* (Радіо Свобода, <https://www.radiosvoboda.org>, 27.03.2005); *Типова, як сказав Євген Головаха, моментократія* (День, <https://day.kyiv.ua>, 27.01.2012); *Проте в нас панує парадигма «моментократії», за висловом знаного соціолога Євгена Головахи, здатність ухвалювати рішення тільки «тут і тепер»* (Тиждень, <https://tyzhden.ua>, 2.09.2016). У будь-якому разі, це приклад нового вдального авторського терміноіда, який набирає активності в публіцистичних текстах і має шанси стати терміном, засвідченим у словниках суспільної термінології.

У мові преси вживають також експресивно забарвлений неологізм *бандократія* (за аналогією до позначень основних типів політичних систем), як політичну й соціальну силу, що об'єднує корумпованих політиків, бюрократію й організовану злочинність і спрямована на посилення корупції в державі й криміналізацію її економіки (<http://cyclowiki.org>): *Замість демократії в Україні існує бандократія та баблократія, хто має гроші чи пов'язаний з бандою, той в ефір потрапляє* (<http://osp-ua.info/interview>, 31.08.2012); *Олег Соскін: «Бандократія» повинна бути усунена з «тіла» України* (<https://sveola.blogspot.com>, 19.05.2011). Та сама словотвірна модель працює на утворення в текстах сучасних ЗМІ розмовно-жаргонних *баблократія* – влада «бабла», тобто грошей; *олігократія* – влада олігархів: *Демократія в тому вигляді, в якому це реалізовано в нашій політичній системі, є владою, обраною меншістю, причому носії цієї влади, як правило, люди дуже заможні. З огляду на це ми можемо сміливо замінювати «демократія» на «олігократія», або «баблократія»* (Українська правда, <https://www.pravda.com.ua>, 27.03.2009). Такі жаргонні одиниці з яскравим оцінним забарвленням, безперечно, залишаються поза межами суспільної термінології.

3. Творення авторської термінології через метафоризовані найменування може давати життя новим термінам, хоч уживання їх так чи інакше «прив'язане» до авторського тексту. Таким авторським терміноідом є запропонований Ю. Шевельовим термін *леопардизм* у статті «Донцов ховає Донцова», уперше опублікованій у книжці Ю. Шереха «Думки проти течії. Публіцистика» (1948). Термін утворений за метонімічним перенесенням поведінки леопарда

на поведінку людини й позначає напад і фальсифікацію як неетичний метод «полеміки» Д. Донцова: «Коли він випадкові фрази або уривки фраз, наведені з творів його противника, зіставляє з так само вихопленими уривками фраз з большевицької преси, він чудово знає, що він фальшує карти» (ЮШ, с. 774). Цей термін сучасні автори цитують у літературних рецензіях, або згадуючи Ю. Шереха: *Згаданий критиком леопардизм стосується, звісно, Ігоря Костецького...* (www.shron1.chtyvo.org.ua); *...через Винниченка до леопардизму нашого...* (www.day.kyiv.ua); або у теоретико-літературних дослідженнях спадку Д. Донцова: [Ю. Шевельов – Л.К.] *називав його провокатором, неглибокою людиною, «ватажком леопардизму», кожночасового її режиму* (www.lnu.edu.ua). Таким чином авторський термін вийшов за рамки індивідуального вживання, став терміноідом і має шанс увійти в терміносистему літературознавства. Аналізовані тексти підтверджують, що «асоціативний комплекс (ореол – за термінологією В.М. Телія) метафори, на базі якого відбувається термінологізація, потребує залучення цілого сценарію знань про позначене» [4, с. 61]. У сучасній публіцистиці термін *леопардизм* відсилає нас до іншого першоджерела – соціально-психологічного роману «Леопард» Джузеппе Томазі ді Лампедуза, (опублікованого 1958 р. уже після смерті автора) про символічно-еволюційну боротьбу світів аристократії (леопардів) і буржуазії (шакалів). Термін зазнав метафоризації та набув експресивності у текстах на геополітичні теми (*концепція леопардизму, леопардист, леопардистська стратегія*), де він позначає ‘зовнішні зміни, коли по суті все залишається незмінним’ або ‘деякі косметичні перетворення і нові обличчя у керівництві певного політичного режиму’. *Леопардизм* використовують і як медичний термін на позначення плямистих (здебільшого алергійних) висипів на шкірі, де використано уже зовнішню подібність шкіри леопарда до вияву симптомів хвороби. Таким чином, наявна омонімія термінів із різним смисловим наповненням у різних терміносистемах є наслідком творення цих термінів у різних галузевих терміносистемах за допомогою однакових словотворчих засобів (суфікса *-изм*).

Особливості авторського вживання найкраще помітні там, де функціонують паралельно загальноприйняті терміни й метафоризовані, оцінні означення того самого поняття, пор., у Є.Сверстюка *в'язень сумління* (хоч це може бути й калька з російського поширеного визначення дисидентів *узники совести*) на позначення загальноживаного *політичний в'язень*; у юридичній термінології: *ув'язнений, в'язень* (РУСНТ, с. 139), *політичний злочинець* (РУСНТ, с. 380); або у Є. Сверстюка: *боязкий «патріотизм»* та запропоноване Юрієм Яновським визначення *«гнуцкохребетна інтелігенція»* на позначення *конформізму* (пристосування): *Для Лукаша, який усе називав точним словом, такий боязкий «патріотизм» і лукава гра з поклонами – і нашим, і вашим – були звичайним конформізмом* (ЄС, с. 486). Такі колокації найчастіше залишаються оказіональними неологізмами в межах авторського тексту, оскільки створені не на потребу означення певного явища чи процесу, а передусім для вираження авторської оцінки його.

В авторській публіцистиці, окрім уживання відомих термінів та творення оказіональних одиниць, відбуваються процеси переосмислення й метафоризації відомих термінів та набуття авторськими новотворами статусу терміноідів із перспективою увійти в суспільно-політичну терміносистему.

1. Єрмоленко С.Я. Публіцистичний стиль. *Українська мова: Енциклопедія*. Київ, 2007. Вид. 3-є, зі змінами і доп. С. 562.
2. Клименко Н.Ф. Детермінування та термінування лексики в сучасній українській мові. *Вплив суспільних змін на розвиток української мови: Монографія* / Є.А. Карпіловська, Л.П. Кислюк, Н.Ф. Клименко, В.І. Критська, Т.К. Пуздирева, Ю.В. Романюк; відп. ред. Є.А. Карпіловська. Київ, 2017. 444 с.
3. Романюк Ю.В. Детермінологізація дієслів у сучасній українській мові. *Термінологічний вісник*: Зб. наук. праць. 2013. Вип. 2(2). С. 143 – 149.
4. Селіванова О.О. Метафора в лінгвістичній термінології: когнітивний аспект. *Українська термінологія і сучасність*: Зб. наук. праць., 2013. Вип. ІХ. С. 58 – 65.
5. Таран А.А. Термінологізація лексики в суспільно-політичному дискурсі. *Термінологічний вісник*: Зб. наук.праць. 2013. Вип. 2(2). С. 138 – 142.

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

ГРАК – М. Шведова, Р. фон Вальденфельс, С. Яригін, М. Крук, А. Рисін, М. Возняк. Генеральний регіонально анотований корпус української мови (ГРАК). Київ, Осло, Єна, 2017 – 2018. URL: uacorporus.org.

ЄС – Сверстюк Євген. Світлі голоси життя. Київ: ТОВ «Видавництво Клію», 2015. 768 с.

МР – Рябчук Микола. Дві України: реальні межі, віртуальні війни. Київ: Критика, 2003. 336 с.

ПЕ – Політична енциклопедія / Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. Київ: Парламентське видавництво, 2011. 808 с.

РУСНТ – Російсько-український словник наукової термінології: у 3 т. Т. 1. Суспільні науки. Київ: Наук. думка, 1994. 594 с.

СІС-85 – Словник іншомовних слів / За ред. О. С. Мельничука. Київ: УРЕ, 1985. 2-е вид. 966 с.

ЮШ – Шевельов Юрій. Вибрані праці: У 2 кн. Кн. II. Літературознавство / Упоряд. І. Дзюба. 2-ге вид. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 1151 с.

Larysa Kysliuk

TERM IN AUTHOR'S PUBLICISM

The article analyzes the use of terms and the author's terminology creation in texts of the journalistic style, in particular, it is based on the essays. The analysis involves texts by Yu. Shevelev, Ye. Sverstiuk, M. Riabchuk. The verification of authorship is made by means of the corpus GRAC and the retrieval system Google.

In the author's journalism, the use of well-known terms and the creation of occasional units are observed. The rethinking and metaphorization of well-known politico-social terms are investigated.

The tendency of acquiring the terminoids from the author's neologisms with the prospect of entering the politico-social terminological system was revealed, in the context of the modern updating of social terminology.

Occasional neologisms remain within the scope of the author's text, since they are not created by the need to define a particular phenomenon or process, but primarily for the expression of the author's assessment.

The gradation scale according to correlation between generally accepted and authors' terms in their functioning is developed:

- 1) the term as a unit of the terminology system;
- 2) transient / unstable unit (bi-directional dynamics):

- a) metaphorization of term / semantic derivation and its determinism;
  - b) the creation of author's term, the acquisition terminoid status and subsequent entry into the terminology system;
  - 3) individual (occasional) terminological units (created / interpreted by author).
- Keywords: journalistic style, essayism, term, terminoid, collocation.

УДК 659.4(075.8)

I.A. КОЛЕСНІКОВА
м. Київ, Україна

ЛІНГВОРЕКЛАМІСТИКА: МОВА СУЧАСНОЇ РЕКЛАМИ

У статті проаналізовано основні характеристики мови сучасної реклами, визначені типи помилок у рекламних текстах, а також вимоги, що висувають до рекламного продукту.

Ключові слова: лінгворекламістика, професійна мова, рекламний текст, рекламний продукт, траблшутинг, брендинг, ребрендинг.

Професійна мова є універсальним інструментом спілкування фахівців у будь-якій сфері діяльності людини. Безумовно, кожна конкретна фахова мова має свою специфіку, зокрема в термінологічному складі, жанрових особливостях спеціального тексту, етиці професійного спілкування тощо. Проте жодна з цих мов не може бути антагоністом літературної мови, оскільки остання є її базою. Це стосується й мови реклами, яка грішить порушенням майже всіх літературних норм: фонетичної, орфографічної, лексичної, граматичної, графічної, морфологічної та ін.

Проблема чистоти мови в сучасній українській рекламі є вкрай актуальною, оскільки саме рекламні оголошення стають предметом вивчення майже кожної людини-споживача. Цьому присвячені роботи як видатних українських стилістів, так і лінгвістів, що займаються питаннями нормалізації мови, зокрема О.Д. Пономаріва (мова реклами), Р.А. Іванова (реклама в контексті мовних норм), О.О. Хруленко та Л.Д. Чернюх (теоретичні аспекти мови сучасної української реклами), О.В. Дерпак (вплив мови реклами на мовну особистість), Л.А. Кулішенко (про мовні помилки на прикладі міста Суми) та ін.

Окрім представники рекламного бізнесу вважають, що саме завдяки «особливій креативності», яка реалізується через нехтування нормами літературної мови, можна досягти успіху в спілкуванні з клієнтами, забуваючи при цьому золоте правило одного з фундаторів реклами Д. Огілві: «Реклама – це робота зі словником». У результаті з'являється реклама, виголошена зі знаменитим у 90-ті роки «аденоїдним прононсом», яким послуговувалися при озвучуванні зарубіжних кінофільмів. Через таку позицію рекламодавців на ринку функціонують неграмотні, незрозумілі, іноді вульгарні варіанти продуктів брендингу

© I.A. КОЛЕСНІКОВА, 2019